

Practical Law:

הלכה

Rambam, Laws of Repentance, Chapter 4

הרמב"ם הלכות תשובה פרק ד

(1) Twenty-four things prevent repentance. Four of them are severe sins, and when someone transgresses any of them, the Holy One, Blessed is He, does not give him the opportunity to repent, in proportion to the magnitude of his sin. They are: One who causes the public to sin, including one who prevents them from fulfilling a commandment. (2) One who causes another person to deviate from a good path to an evil one, such as one who incites or entices another person. (3) One who sees his child following an evil path and does not try to stop him. For, since his child is subject to his

א ארבעה ועשרים דברים מעבבין את התשובה ארבעה מהן עון גדול והעושה אחת מהן אין הקדוש ברוך הוא מספיק בידו לעשות תשובה לפי גודל חטאו ואלו הן. א המחטיא את הרבים ובכלל עון זה המעבב את הרבים מלעשות מצוה: ב המטה את חבירו מדרך טובה לרעה כגון מסית ומדיח: ג הרואה בנו יוצא לתרבות רעה ואינו מוחה בידו והואיל ובנו ברשותו אילו מיחה בו היה פורש ונמצא כמחטיאו ובכלל עון זה כל שאפשר בידו למחות באחרים בין יחיד בין רבים ולא מיחה אלא מניחם בכשלונם: ד האומר אחטא ואשוב ובכלל זה אחטא ויום הכיפורים מכפר:

authority, had he tried, he could have stopped his wrongdoing. Thus, it is as if he caused him to sin. Also included in this category is anyone who has the power to stop other people, whether it be an individual or a group, from doing wrong but does not stop them, leaving them to their stumbling. (4) One who says; I will sin and then I will repent. This category includes one who says; I will sin and Yom Kippur will atone for me.

VA'EIRA FOR TUESDAY

וארא ליום שלישי

TORAH

תורה

יכוין בקריאת המשנה פסוקים אלו שהם כנגד ה דמילוי זה דשם ב"ן להשאיר בו הארה מתוספת הנפש משבת שעברה

יב ומליל משה קדם יי למימר
הא בני ישראל לא קבילו מני
ואכדין יקבל מני פרעה ואנא
יקיר ממלל: יג ומליל יי עם
משה ועם אהרן ופקדונון לות

יב וידבר משה לפני ידוה לאמר הן בני-
ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני
פרעה ואני ערל שפתים: פ יג וידבר ידוה

(12) And Moshe spoke before the Lord saying; Even the Children of Israel did not listen to me. How then should Pharaoh listen to me when I am of closed lips? (13) And the Lord spoke to Moshe and to Aharon and He

RASHI

רש"י

(12) **How then should Pharaoh listen to me?** — [The Children of Israel did not listen to me, even though I came to help them. Why

(יב) ואיך ישמעני פרעה. זה אחד מעשרה קל וחומר שבתורה: ערל שפתים. אטום שפתים. וכן

then should Pharaoh listen to me, when I intend to harm him? All the more so that he will not listen to me!] This is one of ten inferences from a minor to a major fact (a fortiori) which are found in the Torah. ערל שפתים — [means] obstructed lips. Similarly, I maintain that

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְוֹת פְּרַעֲהַ מֶלֶכָּא
דְּמִצְרַיִם לְאַפְקָא יְתַּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם:

אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן וַיִּצְוֶם אֶל-בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאֶל-פְּרַעֲהַ מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְהוֹצִיא
אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצָן מִצְרַיִם: ס שְׁנֵי

commanded them regarding the Children of Israel and regarding Pharaoh, the king of Egypt, to let the Children of Israel out of the land of Egypt.

RASHI

every derivation of the word ערלה means obstructed or blocked, such as in the verse אונם ערלה (Jeremiah 6:10) meaning, their ears are blocked so that they cannot hear. Similarly, ערלי לב, blocked to understanding (ibid. 9:25). Also "Drink, you והערל" (Chabakuk 2:16), and become closed up through the intoxication caused by the cup of curses. Also, ערלת בשר [the foreskin of the flesh] by which the organ is obstructed and covered over. [Similarly, regarding the prohibition of orlah which forbids fruit to be eaten from a tree in its first three years of growth, the verse states,] וערלתם ערלתו (Leviticus 19:23) ["You must surely block its fruit (from use); it must be blocked to you."] Make for it a blockage and a covering that will prevent you from eating it. For three years it will be ערלים — [a forbidden growth, i.e.,] barred, covered and prevented from consumption. (Beraishit Rabbah 92:7) (13) **And the Lord spoke to Moshe and to Aharon** — Because Moshe said, "I am of closed lips," the Holy One, Blessed is He, paired Aharon with him, to act as his mouthpiece and spokesman. **And He commanded them regarding the Children of Israel** — He commanded them to deal with the Children of Israel in a gentle manner, and to be patient with them. (Shemot Rabbah 7:3) **And regarding Pharaoh, the king of Egypt** — He instructed them to show respect to Pharaoh when talking to him. This is a Midrashic interpretation. However, the literal explanation is that He instructed them concerning the Children of Israel and concerning His mission [in sending them] to Pharaoh [the purpose of which, was to take the Children of Israel out of Egypt.] The content of these instructions is explained in the next section, after their genealogy is described. Since Moshe and Aharon are mentioned together in this verse, the subject is interrupted by the [following] verse, "These are the heads of their father's houses ..." to inform us who Moshe's and Aharon's parents were, and what their lineage was, [since a king or ruler over Israel is appointed only from those whose lineage can be traced to

רש"י

כָּל לְשׁוֹן עֲרֵלָה אֲנִי אוֹמֵר שֶׁהוּא אָטוּם. עֲרֵלָה אֲזַנָּם אָטוּמָה מְשֻׁמוּעַ. עֲרֵלֵי לֵב אָטוּמִים מִהֲבִין. שְׁתָּה גַם אַתָּה וְהָעֵרֶל. וְהָאֵטָם מְשֻׁכְרוֹת בּוֹס הַקְּלָלָה (נ"א הַתְּרַעְעֵלָה). וְעֲרֵלַת בֶּשֶׂר שֶׁהִגִּיד אָטוּם וּמְכוּסָה בָּהּ. וְעֲרֵלְתָם עֲרֵלְתוֹ עָשׂוּ לוֹ אוֹטָם וְכוּסוּי אֶסוּר שִׁיבְדִיל בְּפָנָי אֲכִילְתוּ. שְׁלֹשׁ שָׁנִים יִהְיוּ לָכֶם עֲרֵלִים אָטוּם וּמְכוּסָה וּמוּבָדֵל מִלְּאֲכֹלוֹ: (יג) וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן. לְפִי שֶׁאָמַר מֹשֶׁה וְאֲנִי עֲרֵל שְׁפָתַיִם צָרָף לוֹ הַקָּב"ה אֶת אַהֲרֹן לְהִיּוֹת לוֹ לִפֵּה וּלְמַלְיָן: וַיִּצְוֶם אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. צִוּם עֲלֵיהֶם לְהַנְהִיגֵם בְּנִחַת וְלִסְבּוֹל אוֹתָם: וְאֶל פְּרַעֲהַ מֶלֶךְ מִצְרַיִם. צִוּם עֲלָיו לְחַלּוֹק לוֹ כְּבוֹד בְּדַבְרֵיהֶם זֶה מְדַרְשׁוֹ. וּפְשׁוּטוֹ צִוּם עַל דְּבַר יִשְׂרָאֵל וְעַל שְׁלִיחוּתוֹ אֶל פְּרַעֲהַ. וְדַבַּר הַצּוּי מֵהוּ מִפּוֹרֵשׁ בְּפִרְשָׁה שְׁנִיָּה לְאַחַר סֵדֶר הַיַּחֲס אֲלָא מִתּוֹךְ שֶׁהִזְכִּיר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן הַפְּסִיק הָעֲנִין בְּאֵלָה רְאִשֵׁי בֵית אֲבֹתָם לְלַמְדֵנוּ הֵיאָךְ נוֹלְדוּ מִשֶׁה

יד אלֵּין רִישֵׁי בֵּית אֲבֹתָהוֹן
בְּנֵי רְאוּבֵן בּוֹכְרָא דִישְׂרָאֵל
חֲנוּךְ וּפְלוּא חֲצֵרֹן וְכַרְמֵי אֵלִין
זְרַעֲיַת רְאוּבֵן: טו וּבְנֵי שְׁמֻעֹן
יְמֹאֵל וְיָמִין וְאַהֲד וְיָכִין וְצַחַר
וְשָׂאוּל בֶּר כְּנַעֲנִיתָא אֵלִין
זְרַעֲיַת שְׁמֻעֹן: טז וְאֵלִין
שְׁמֵהַת בְּנֵי לֵוִי לְתוֹלְדֹתָהוֹן
גֵּרְשׁוֹן וְקֹהַת וּמְרָרִי וּשְׁנֵי חַיִּי
לֵוִי מֵאָה וּתְלָתִין וּשְׁבַע שָׁנִין:

יד אֵלֶּה רֵאשֵׁי בֵּית־אֲבֹתָם בְּנֵי רְאוּבֵן בְּכֹר
יִשְׂרָאֵל חֲנוּךְ וּפְלוּא חֲצֵרֹן וְכַרְמֵי אֵלֶּה
מִשְׁפַּחַת רְאוּבֵן: טו וּבְנֵי שְׁמֻעֹן יְמֹאֵל
וְיָמִין וְאַהֲד וְיָכִין וְצַחַר וְשָׂאוּל בֶּן־
הַכְּנַעֲנִית אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת שְׁמֻעֹן: טז וְאֵלֶּה
שְׁמוֹת בְּנֵי־לֵוִי לְתוֹלְדֹתָם גֵּרְשׁוֹן וְקֹהַת
וּמְרָרִי וּשְׁנֵי חַיִּי לֵוִי שִׁבְעַ וּשְׁלָשִׁים וּמֵאָת
שָׁנָה:

(14) These are the heads of their father's houses: The sons of Reuvein the firstborn of Yisrael: Chanokh and Phallu, Chetzron and Karmi. These are the families of Reuvein. (15) And Shimon's sons: Yemueil, Yamin, Ohad, Yakhin, and Tzochar, as well as Shaul the son of the Canaanite woman. These are the families of Shimon. (16) These are the names of the sons of Levi, according to their birth: Gershon, Kehat, and Merari. And the years of Levi's life were one hundred and thirty-seven.

RASHI

Yaakov (Ohr Hachaim)]. (14) These are the heads of their father's houses — [It would seem that the section should have started with, “These are the names of the sons of Levi ...” (verse 16). However,] since the Torah intends to show the lineage of the tribe of Levi as far as Moshe and Aharon — on account of Moshe and Aharon, it began tracing their [the Children of Israel's] lineage according to their birth, beginning with Reuvein. I saw explained in the Pesikta Rabbati that [the Torah reviews the genealogy

of these three tribes in detail, even though this was already done previously (Genesis 46:9-11),] because Yaakov our Patriarch rebuked these three tribes on his deathbed (see ibid. verses 49:4-7). Therefore, the Torah traces their lineage by themselves, to confirm their high esteem. (16) The years of Levi's life ... — [Since the Torah did not mention the ages of Reuvein and Shimon,] why did it mention the age of Levi? To convey to us how long the period of slavery was. For as long as one of the tribes [i.e., the sons of Yaakov] was still alive, there was no enslavement, as the verse states, “Yosef and all his brothers died” (Shemot 1:6). And only afterwards, “A new king arose.” (ibid. 1:8) And Levi lived longer than all of his brothers.

רש"י

ואהרן ובני נתיחסו: (יד) אלה ראשי בית אבתם. מתוך שהזקק ליחס שבטו של לוי עד משה ואהרן בשביל משה ואהרן התחיל ליחסם דרך תולדותם מראובן. (בפסיקתא רבתי ראיתי לפי שקנטרם יעקב אבינו לשלשה שבטים הללו בשעת מותו חזר הכתוב ויחסם כאן לבדם לומר שחשובים הם: (טז) ושני חיי לוי וגו'. למה נמנו שנותיו של לוי להודיע כמה ימי השעבוד שכל זמן שאחד מן השבטים קים לא היה שעבוד שנאמר וימת יוסף וכל אחיו ואחר כך ויקם מלך חדש ולוי האריך ימים על כלם:

PROPHETS Ezekiel 29

ט ותהי ארעא דמצרים
לאישתמו וחרבא וידעון
ארי אנא יי חלף דאמר
מלכותא דילי ואנא כבשית:
י בכן הא אנא שלח רוגזי עלך
ועל מלכותך ואתן ית ארעא
דמצרים לחורב צדו ושמו
ממגדל סונה ועד תחום פוש:
יא לא תעבר בה רגלא די
אנשא ורגלא די בעירא לא
תעבר בה ולא תתישב ארבעין
שנין: יב ואתן ית ארעא
דמצרים לצדו בגו מדינן צדן
וקרוהא בגו קרוין דהואה
חרבן יהוין לצדו ארבעין שנין
ואגלי ית מצראי לביני עממיא
ואבדרינון במדינתא: יג ארי כדנן אמר
יי אלהים מסוף ארבעין שנין
אכניש ית מצראי מביני עממיא
דאתבדרו לתמן:

נביאים יחזקאל פרק כט
ט והיתה ארץ מצרים לשממה וחרבה וידעו כי
אני יהוה יען אמר יאר לי ואני עשיתי: י לכן הנני
אליך ואל יאריך ונתתי את ארץ מצרים לחרבות
חרב שממה ממגדל סונה ועד גבול פוש: יא לא
תעבר בה רגל אדם ורגל בהמה לא תעבר בה
ולא תשב ארבעים שנה: יב ונתתי את ארץ
מצרים שממה בתוך ארצות נשמות ועריה בתוך
ערים מחרבות תהיין שממה ארבעים שנה והפצתי
את מצרים בגוים וזריתים בארצות: יג כי כה אמר
אדני יהוה מקץ ארבעים שנה אקבץ את מצרים
מן העמים אשר נפצו שמה:

(9) And the land of Egypt shall be desolate and in ruins; and they shall know that I am the Lord; because he has said, The river is mine, and I have made it. (10) Behold, therefore I am against you, and against your rivers, and I will make the land of Egypt utterly ruins and desolate, from Migdol to Svne as far as the border of Kush. (11) No foot of man shall pass through it, nor foot of beast shall pass through it, nor shall it be inhabited for forty years. (12) And I will make the land of Egypt desolate among desolate lands, and her cities among the cities that are laid waste, it shall be in ruins for forty years; and I will scatter the Egyptians among the nations, and will disperse them through the lands. (13) Yet thus says the Lord God: At the end of forty years, I will gather the Egyptians from the nations where they were scattered;

RASHI

רש"י

(11) ולא תשב — Means, [לא תתישב] will not be inhabited.

(יא) ולא תשב. לא תתישב:

Writings Mishlei 13

כתובים משלי פרק יג

ב מפרי פיאיש יאכל טוב ונפש בגדים חמס: ב גברא מן פרי פומיה נסבע

(2) A man shall eat good from the fruit of his mouth; but the desire of the

RASHI

רש"י

(2) A man ... from the fruit of his mouth טוב בשכר תורתו יאכל טוב
— From the reward of his Torah he shall eat

ג נִצַּר פִּי שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ פֶּשַׁק שְׁפָתָיו מַחְתֵּה-לוֹ: טַבְתָּא וְנִפְשָׁהוּן דְּבוּזוּי
 ד מִתְאַוְוָה וְאִין נַפְשׁוֹ עֵצֶל וְנֶפֶשׁ חֲרָצִים תִּדְשֹׁן: תַּתְחַשְׁף: ג דְּנִטְר פּוּמִיָּה
 ה דִּבְרַשְׁקָר יִשְׁנָא צְדִיק וְרָשָׁע יִבְאִישׁ וַיַּחְפִּיר: מוֹדְדָר בְּנִפְשִׁיָּה וּפְתִיחַ
 ו צְדָקָה תִּצַּר תִּם-דְּרָךְ וְרָשָׁעָה תִּסְלַף חֲטָאת: שְׁפּוֹתֶיהָ סִינּוּ שְׂצִיאָ אֵית לִיהּ:
 ד מִתְגַּרְגָּא נִפְשִׁיָּה דְּעַטְלָא
 מדעם וְלֹא מִיָּתִי לָהּ וְנִפְשָׁהוּן

דתקיפי תדהן: ה מלתא דשקרא סני צדיקא ורשיעא נבהת ונחפר: ו צדקתא תנטור לאלין דתמימין
 בארחתהון ורשיעא מטלטל בחטויה:

faithless is for violence. (3) He who guards his mouth keeps his soul; but he who opens wide his lips shall have ruin. (4) The soul of the sluggard desires, and has nothing; but the soul of the diligent shall be richly supplied. (5) A righteous man hates lying; but a wicked man disgraces and shames. (6) Charity guards he who is upright in his way; but wickedness ruins the sinner.

RASHI

good in this world while the principal remains for the World to Come. — **ונפש בגדים**

Means the desire of the faithless. (3) **פשק** —

Means, opens his lips. (5) **יבאיש** —

He disgraces people. (6) **ויחפיר**

תסלף — *Makes crooked the sinner.*

רש"י

בעוה"ז והקרן קימת לעוה"ב: ונפש בגדים. וחפץ
 בגדים: (ג) פשק שפתי. פותח שפתי: (ה) יבאיש
 ויחפיר. מבזה את הבריות: (ו) ורשעה תסלף.
 תעקם את החוטא:

Mishnah Yevamot, chapter 14

משנה יבמות פרק יד

(1) A deaf [mute] man who married a sound woman or a sound man who married a deaf [mute] woman [both marriages having Rabbinical validity]: If he wishes to release her [by divorcing her], he may do so; and if he wishes to retain her, he may also do so.

א חרש שנסא פקחת, ופקח שנסא חרשת, אם רצה
 יוציא, ואם רצה יקם. כשם שהוא כונס ברמיזה, כך
 הוא מוציא ברמיזה. פקח שנסא פקחת, ונתחרשה,
 (אם רצה יוציא, ואם) רצה יקם. נשתטית, לא
 יוציא. נתחרש הוא או נשתטה, אינו מוציא עולמית.

Just as he marries [the woman] by [communicating to her with] gestures, so, too, he divorces her with gestures. If a sound man married a sound woman [the marriage here has Biblical validity] and she became deaf [and mute], he may, if he wishes, release her [by issuing her a divorce]; and if he wishes, he may retain her. If she became mentally incompetent [even if she knows how to watch over her letter of divorce and thus is Biblically capable of receiving a divorce, however, the Rabbis instituted that] he may not divorce her. If he, however, became deaf [and mute] or mentally incompetent, he may never divorce her [since at the time of marriage, he was sound. Therefore, his marriage has a Biblical validity and granting a divorce

רבנו עובדיה מברטנורא

א חרש. כשם שכונס ברמיזה. כלומר כקידושין כך גרושין. וכן פקח בחרשת ברמיזה כנס שרמו לה עד שנתרצית
 לו וברמיזה יוציא אם רצה להוציא: ונתחרשה. אע"פ שקדושין גמורים היו שפקחת היתה באותו זמן: אם רצה
 להוציא יוציא. דלא בעינן דעת האשה: נשתטית לא יוציא. ואע"פ שיודעת לשמור גיטה ומתגרשת מן התורה,

through gestures has Rabbinic force only and is only valid where the marriage has the same force and was effected in the same manner]. Rabbi Yochanan ben Nuri [argues and maintains that a woman who became deaf and mute cannot receive a divorce and] asked [the Sages]; Why [according to your view] may a woman who became deaf [and mute] be divorced, while a man who became deaf [and mute] may not divorce [his wife]? They [the Sages] answered him; A man who gives a divorce is not like a woman who is divorced. While a woman may be divorced

with her consent, as well as without it, a man can give a divorce only with his full consent [and therefore, since her consent is not necessary, a woman need not have mental competence in order to receive her divorce]. (2) Rabbi Yochanan ben Gudgadah testified concerning a deaf [minor] who was given in marriage by her father [who was sound and therefore, she has a Biblically valid marriage] that she [herself] is released by a letter of divorce [i.e., even as an adult, when she no longer is in her father's charge, she may be divorced directly, since her consent is not necessary]. They [the Sages] said to him [to Rabbi Yochanan ben Gudgadah]; This one also is in the same position [as the case in the Mishnah above, and proves our view that a deaf woman may receive a divorce]. (3) [If two brothers married two sisters and one of the men died, the widow is exempt from *chalitzah* and from levirate marriage since one may not marry his wife's sister (see Mishnah 1:1). So, too, where the marriage has Rabbinical validity such as] if two deaf brothers were married to two deaf sisters, or to two sisters who were of sound mind, or to two sisters one of whom was deaf and the other was of sound mind; and so, also, if two deaf sisters were married to two brothers who were of sound mind, or to two deaf brothers, or to two brothers, one of whom was deaf and the other of sound mind, [if one of the brothers dies childless] these [women] are exempt from *chalitzah* and from levirate marriage. [Since the Rabbinic force of the marriage of one sister is equal to the levirate force of the widowed sister, each, therefore, exempts the other as is the case of two sound brothers who married two sound sisters.] If [the women, however], were strangers [and not related to each other, the respective levirs] must marry them [since no *chalitzah* is possible with a deaf

אמר רבי יוחנן בן נורי, מפני מה האשה שנתחרשה יוצאת, והאיש שנתחרש אינו מוציא. אמרו לו, אינו דומה האיש המגרש לאשה המתגרשת, שהאשה יוצאה לרצונה ושלל לרצונה, והאיש אינו מוציא אלא לרצונו: ב העיד רבי יוחנן בן גדגדה על התרשת שהשיאה אביה, שהיא יוצאה בגט. אמרו לו, אף זו כיוצא בה: ג שני אחים חרשים, נשואים לשתי אחיות חרשות, או לשתי אחיות פקחות, או לשתי אחיות, אחת חרשת ואחת פקחת, או שתי אחיות חרשות נשואות לשני אחים פקחים, או לשני אחין חרשין או לשני אחין, אחד חרש ואחד פקח, הרי אלו פטורות מן החליצה ומן היבום. ואם היו נכריות,

רבנו עובדיה מברטנורא

תקנו חכמים שלא יגרשנה כדי שלא ינהגו בה מנהג הפקר: נתחרש הוא. לאחר קדושין, הואיל והיו קדושיו קדושין גמורים לא יוציא עולמית, שאין גרושין שאינן גמורים מפקיעין קדושין גמורים: ב שהשיאה אביה. בקטנותה וקיבל קידושה והיו קדושין גמורים, אע"פ שהיא חרשת, שעל דעת אביה נתקדשה ולא על דעתה: יוצאה בגט. אפילו לאחר שגדלה ופקע כח אב מקבלת היא את גיטה: אף זו. פקחת שנתחרשה, כיוצא בה: ג הרי אלו פטורות. דהואיל ושניהן חרשים או שתיהן חרשות, כקדושי זו כך קדושי זו, ואתו קדושין דאשתו אע"פ שאינן גמורים ומפקעי זיקת יבמתו שהרי אינה זיקה גמורה: יבנסו. שאין חליצה בחרש וחרשת, שאינן בואמר ואמרה. ואח"כ אם רצו להוציא יוציא בגט, דאתי

mute (see 12:4, Chok, vol. 2, pg. 535)] and if they wish to divorce them [afterwards], they may do so [by gesturing, as the original marriage was also conveyed through gesture].

(4) If two brothers, one of whom was deaf and the other of sound mind, were married to two sisters who were of sound mind, and the deaf brother, the husband of the sister of sound mind, died, what should the brother of sound mind, [who is the] husband of the sister of sound mind, do? [Nothing, since his sister-in-law] is exempt [from *chalitzah* and *yibum*], as being his wife's sister. If the brother of sound mind, the husband of [the sister who was of] sound mind, died, what

should the deaf brother, the husband [of the sister who was] of sound mind, do? He must release his wife by a letter of divorce [since the levirate bond with his sister-in-law, whose marriage as one between normal persons, is of Biblical force, it supersedes his marriage with his wife, which is of Rabbinical force and his wife now becomes prohibited to him as the sister of his *zekukah*] while his brother's wife is forever forbidden [to marry again, since he, as a deaf man, cannot submit to *chalitzah* and he may not proceed with a levirate marriage, as Rabbinically, she is the sister of his former wife]. (5) If two brothers of sound mind were married to two sisters, one of whom was deaf and the other of sound mind, and the brother of sound mind, the husband of the deaf sister, died, what should the brother of sound mind, the husband [of the sister who was] of sound mind, do? [Nothing; since his sister-in-law] is exempt [from *chalitzah* and *yibum*], as his wife's sister. If the brother of sound mind, the husband of [the sister who was] of sound mind, died, what should the brother of sound mind, the husband of the deaf sister, do? He must divorce his wife with a letter of divorce [the levirate bond of Biblical force supersedes his marriage of Rabbinical force, as above, and his wife now becomes prohibited to him as the sister of his *zekukah*] and [since they are both sound people he releases] his brother's wife by *chalitzah*, [here, too, he may not marry her as she is prohibited to him, Rabbinically, as his former wife's sister]. (6) If two brothers, one of whom was deaf and the other of sound mind, were married to two sisters, one of whom was deaf and the other of sound mind, and the deaf brother, the husband of the deaf sister, died, what should [the brother who was] of sound mind, the husband of [the sister who was] of sound mind, do? [Nothing; since the widow] is exempt by virtue of her being his wife's sister. If the brother of sound mind, the husband of [the sister who was] of sound mind, died, what should the deaf

רבנו עובדיה מברטנורא

גט ברמיזה ומפקע נשואין ידידיה וזיקת אחיו דהואי ברמיזה: ד מוציא את אשתו בגט. דזיקת אחותה הבא מבח קדושין גמורים אוסרתה עליו, ואין כח בקדושין ידידיה לדחות היבמה משום אחות אשתו: ואשת אחיו אסורה לעולם. דחרש לא חליץ. ולכנסו אי אפשר משום אחות אשה:

יכנסו, ואם רצו להוציא יוציאו: ד שני אחים, אחד חרש ואחד פקח, נשואים לשתי אחיות פקחות, מת חרש, בעל הפקחת, מה יעשה פקח בעל הפקחת, תצא משום אחות אשה. מת פקח בעל הפקחת, מה יעשה חרש בעל פקחת, מוציא אשתו בגט, ואשת אחיו אסורה לעולם: ה שני אחים פקחים נשואים לשתי אחיות, אחת חרשת ואחת פקחת, מת פקח בעל חרשת, מה יעשה פקח בעל פקחת, תצא משום אחות אשה. מת פקח בעל פקחת, מה יעשה פקח בעל חרשת, מוציא את אשתו בגט, ואת אשת אחיו בתליצה: ו שני אחים, אחד חרש ואחד פקח, נשואים לשתי אחיות, אחת חרשת ואחת פקחת, מת חרש בעל חרשת, מה יעשה פקח בעל פקחת, תצא משום אחות אשה. מת פקח בעל פקחת, מה יעשה חרש

brother, the husband of the deaf sister, do? He releases his wife [who became prohibited to him as the sister of his *zekukah*] with a letter of divorce. while his brother's wife is forever forbidden to marry again [since he, as a deaf man cannot submit to *chalitzah* and he may not proceed with levirate marriage, as Rabbinically, she is the sister of his former wife]. (7) If two brothers, one of whom was deaf and the other of sound mind, were married to two strangers who were of sound mind, and the deaf brother, the husband of [the woman who was] of sound mind died, what should the brother of sound mind, the husband of the woman of sound mind, do? — He either submits to *chalitzah* or contracts

levirate marriage. If the brother of sound mind, the husband of [the woman who was] of sound mind, died, what should the deaf brother, the husband of the woman who was of sound mind, do? He must marry her and he may never divorce her [since her levirate bond, which comes from his brother's marriage, is of Biblical force, while his divorce would only be of Rabbinical force]. (8) If two brothers of sound mind were married to two strangers, one of whom was of sound mind and the other deaf, and the brother of sound mind, the husband of the deaf woman died, what should the brother of sound mind, the husband of the woman of sound mind, do? He marries [the widow, since one may not submit to *chalitzah* from a deaf woman] and if he wishes to divorce her [afterwards] he may do so [via gestures]. If the brother of sound mind, the husband of the woman of sound mind, died, what should the brother of sound mind, the husband of the deaf woman, do? He may either submit to *chalitzah* or contract levirate marriage. (9) If two brothers, one of whom was deaf and the other of sound mind, were married to two strangers, one of whom was deaf and the other of sound mind, and the deaf brother, the husband of the deaf woman, died, what should the brother of sound mind, the husband of the woman of sound mind do? He must marry [the widow, since *chalitzah* cannot be performed when either party is deaf and mute], but if he wishes to divorce her [afterwards], he may do so [via gestures]. If the brother of sound mind, the husband of the woman of sound mind, died, what should the deaf brother, the husband of the deaf woman, do? He must marry [the widow] and he may never divorce her [since the divorce of a deaf man is only of Rabbinical force, but his levirate marriage is of Biblical force].

בנו עובדיה מברטנורא

ז כונס ואינו מוציא לעולם. דלא אתי גט דידיה ומפקע זיקת יבומי אחיו הראשון:

Gemara Yevamot, 109a

גמרא יבמות דף ק"ט ע"א

Bar Kappara taught: [A man should always

תני בר קפרא לעולם ידבק אדם בשלשה דברים

cling to three things and distance himself from three things,] A man should always cling to three things ... (1) *Chalitzah*, [rather than levirate marriage] in accordance with [a statement of] Abba Shaul. For it was taught: Abba Shaul said; If [a levir] married his sister-in-law on account of her beauty, or in order to gratify his desires or with any other ulterior motive, it is as if he has infringed [upon the prohibitions of] incest; and I am even inclined to think that the child [from such a union] is a *mamzer*. (2) The making of peace, for it is written, "Seek peace and pursue it." (Psalms 34:15) and [in connection with this] Rabbi Avahu stated that we may deduce [that one should cling to] this from a comparison between the two expressions of

"pursuit." Here it is written, "Seek peace and **pursue** it" and elsewhere it is written, He that **pursues** righteousness and loving kindness finds life, righteousness and honor. (Proverbs 21:21) (3) The annulment of vows, in accordance with [a statement of] Rabbi Natan. For it was taught: Rabbi Natan [citing the converse implication of the verse: "But if you will refrain from pledging, then you will not have any sin" (Deuteronomy 23:23)] said; If a man makes a vow, it is as though he has built a high place [for offering sacrifices after this has been prohibited] and if he fulfills it [and does not have it annulled by a Sage], it is as though he has offered up a sacrifice upon it. And distance yourself from three things: (1) From *miyun* [the declaration of refusal by an orphaned minor who was married by her brother and mother (see Yevamot 13:1)], since it is possible that when she becomes of age, she will change her mind. (2) From [receiving] deposits [applies to deposits made] by his fellow townsman who [regards] his house as his own house [and visits often and may, therefore, retrieve it and may not recall doing so and claim it again]. (3) From acting as surety refers to [would be] guarantors in Shalzion [where they would collect straight from the guarantors]. For Rabbi Yitzchak said; What was meant by the Scriptural text, "He who gives surety for a stranger [רע ירוע] will be broken by it?" (Proverbs 11:15) [רעה אחר רעה] Evil after evil comes upon those who receive proselytes, and upon the guarantors of Shalzion and upon he who rivets himself to the word of the *halachah* [but not its practice]. Those who receive proselytes, [bring evil upon themselves, is deduced] in accordance with [a statement of] Rabbi Chelbo. For Rabbi Chelbo stated: Proselytes [who are not knowledgeable in the laws of Israel] are hurtful to Israel [since people learn non-Jewish practices from them] as a [ספחת] sore on the skin [as the verse states regarding proselytes, ונספחו, which means attach themselves but, which Rabbi Chelbo takes as meaning a sore] (see Isaiah 14:1). The guarantors of Shalzion [bring evil upon themselves] because [in that place] they practice pull-out [the debtor] and thrust-in [the guarantor]. He who

בְּחִלְצָה כְּאָבָא שְׂאוּל דְּתַנְיָא אָבָא שְׂאוּל אוֹמֵר הַכּוֹנִים אֶת יְבַמְתּוֹ לְשֵׁם נָוִי לְשֵׁם אִישׁוֹת לְשֵׁם דְּבַר אַחַר כְּאֵלּוּ פּוֹגַע בְּעֶרְוָה וְקָרוֹב בְּעֵינֵי הַלְוִיִּת הַגֹּלֶד מִמֶּנּוּ. בְּהִבְאֵת שְׁלוֹם דְּכַתִּיב (תהלים ל"ד) בְּקֹשׁ שְׁלוֹם וְרַדְפֵהוּ וְאָמַר רַבִּי אֲבָהוּ אֲתִיָּא רַדִּיפָה רַדִּיפָה כְּתִיב הֵכָא וְרַדְפֵהוּ וְכַתִּיב הָתָם (משלי כ"א) רַדִּף צְדָקָה וְחֶסֶד יִמְצָא חַיִּים צְדָקָה וְכַבּוֹד. בְּהִפְתֵּר נְדָרִים כְּרַבִּי נִתְּן דְּתַנְיָא רַבִּי נִתְּן אוֹמֵר הַגּוֹדֵר כְּאֵלּוּ בְּנֵה בְמָה וְהַמְקַיְימוֹ כְּאֵלּוּ הַקָּרִיב עֲלֵיהֶּ קָרְבָּן. וְיִתְרַחַק מִשְׁלֵשָׁה דְבָרִים מִן הַמֵּיאוּנִין דִּילְמָא גְדֻלָּה. וּמִיִּתְרַטָּה בָּהּ. וּמִן הַפְּקוּדוֹנוֹת כְּבַר מֵתָא דְּבִייתִיהּ כִּי בִייתִיהּ דְּמִי. וּמִן הָעֶרְבוֹן כְּעֶרְבִי שְׁלָצִיּוֹן דְּאָמַר רַבִּי יִצְחָק מֵאִי דְּכַתִּיב (משלי י"א) רַע יִרְעֵ כִּי עֶרַב זֶר רְעָה אַחַר רְעָה תָבֵא לְמַקְבְּלֵי גְרִים וְלְעֶרְבֵי שְׁלָצִיּוֹן וְלִתְּוֹקַע עֲצָמוֹ לְדַבַּר הַלְכָהּ. מְקַבְּלֵי גְרִים כְּרַבִּי חֵלְבוֹ דְּאָמַר רַבִּי חֵלְבוֹ קָשִׁים גְרִים לְיִשְׂרָאֵל כִּסְפַחַת בְּעוֹר. עֶרְבֵי שְׁלָצִיּוֹן דְּעַבְדֵי שְׁלוֹף דּוּץ. תּוֹקַע

rivets himself to the word of the *halachah*, [brings evil upon himself], for it was taught: Rabbi Yose said; Whoever says that he has no [desire to study the] Torah, has no [reward for the study of the] Torah. Is this not obvious [since he didn't study]? — Rather [the meaning must be]: Whoever says that he has only [an interest in the study of the] Torah [and not in its observance], has only [reward for the study of the] Torah. This, however, is also obvious! — Rather [the meaning really is] that [if he studies with the intent of not observing,] he has no [reward] even [for the study of the] Torah. What is the reason? — Rabbi Papa replied; Scripture says: “And learn them and observe to do them.” (Deuteronomy 5:1) whoever is [engaged] in observance is [also regarded as

being engaged] in study, but whoever is not [engaged] in observance, is not [regarded as being engaged] in study. And if you wish, I may say; [The reading is] in fact, as was said before: Whoever says that he has only [an interest in the study of] Torah has only [reward for the study of] Torah, yet [the statement was not obvious and] was necessary [in the case] where he teaches others and these go and observe [the laws of the Torah]. Since it might have been assumed that he also receives reward, we were therefore taught [that he does not]. And if you wish I may say [that the statement]; He who rivets himself to the word of the *halachah* [applies] to a judge who, when a lawsuit is brought before him, and he knows of a *halachah* [relating to a similar case], compares one case with the other and, though he has a teacher, he [rivets himself to the word and] does not go to him to inquire. [Such a judge brings evil upon himself] for Rabbi Shmuel bar Nachmani stated [in the name of Rabbi Yonatan]; A judge should always imagine himself as if [he had] a sword lying between his thighs, with Gehhinom open beneath him; as it is stated in Scripture, “Behold, it is the seat of Shlomoh; threescore mighty men are around it, [of the mighty men of Israel] because of the dread in the night.” (Songs 3:7,8) [i.e.,] Because of the dread of Gehhinom which is like “The night.”

זוהר דף כ"ט ע"א

רבי חייא קם ליליא חד למלעי באוריינתא והוה עמיה רבי זוטא דהוה רבייא. פתח רבי חייא ואמר (קהלת ט) לך אכול בשמחה להמך ושנתה בלב טוב ייגד פי כבר רצה האלהים את מעשיך. מאי קא חמא שלמה דאמר האי קרא. אלא שלמה כל מלוי בהכמה הוו. והאי דאמר לך אכול בשמחה להמך. בשעתא דבר נש אזיל בארחוי דקדשא בריך הוא. קדשא בריך הוא מקרב ליה לגביה ויהיב ליה שלוה וניחא כדון נחמא וחמרא דאכיל ושתי בתדוה דלבא בגין דקדשא בריך הוא אתרעי בעובדוי. אמר ליה ההוא רבייא אי חכי הא אמרת דכל מלוי דשלמה בהכמתא הוו אן הוא חכמתא הכא אמר

עצמו לדבר הלכה דתניא רבי יוסי אומר כל האומר אין לו תורה אין לו תורה. פשיטא אלא כל האומר אין לו אלא תורה אין לו אלא תורה. הא נמי פשיטא אלא דאפילו תורה אין לו מאי טעמא אמר רב פפא אמר קרא ולמדתם ועשיתם כל שישנו בעשיה ישנו בלמידה וכל שאינו בעשיה אינו בלמידה. ואי בעית אימא לעולם כדאמרין מעיקרא כל האומר אין לו אלא תורה אין לו אלא תורה לא צריכה דקא מגמר לאחריני ואזיל ועבדי מהו דתימא אית ליה אגרא לדידיה קא משמע לן. ואי בעית אימא תוקע עצמו לדבר הלכה בדיניא דאתי דינא לקמיה וגמר הלכה ומדמי מלתא למלתא ואית ליה רבה ולא אזיל משאיל. דאמר רבי שמואל בר נחמני לעולם יראה דיין עצמו כאלו חרב מונחת לו בין ירכותיו וגיהנם פתוחה לו מתחתיו שנאמר (שה"ש ג) הנה מטנו שלשלמה ששים גבורים סביב לה וגומר מפחד בקילות מפחדה של גיהנם הדומה ללילה:

ליה ברי תבשל בשולך ותחמי האי קרא. אמר ליה עד לא בשילנא ידענא. אמר ליה מנא לך. אמר ליה קלא חד שמענא מאבא דהוה אמר בהאי קרא. דשלמה קא אזהר ליה לבר נש לאעטר ליה לכנסת ישראל (ויחי רכ"ט ב) בשמחה דאיהו סמרא דימינא ואיהו נהמא דיתעטר בהדוה. ולבתר דיתעטר בחמרא דאיהו שמאלא בגין דישתבח במהימנותא דכלא חדוותא שלימתא בימינא ושמאלא. וכד תהוי בין תרוניהו כדין כל ברכאן שראן בעלמא. וכל דא כד אתרעי קדשא בריד הוא בעובדיהוון דבני נשא הוא דכתיב כי כבר רצה האלהים את מעשיה. אתא רבי חייה ונשקיה. אמר חייך ברי האי מלה שבקנא בנינך. והשתא ידענא דקדשא בריד הוא בעי לאעטר לך באורייתא:

Yosef Le-Chok

יוסף לחוק

Ethical Teaching:

מוסר

Seder HaYom 37b

מספר סדר היום דף ל"ז ע"ב

Our Rabbis, of blessed memory, said in tractate Niddah (13b): “Ulla said: If a thorn lodges in a man's abdomen, low down near his genitals, and he has to grope there in order to remove it, let his abdomen be split open rather than evil being committed before the Omnipresent.” Woe to the ears that hear and the eyes that see how far the sanctity of the Jewish People reach toward their Father in Heaven! One who sees and hears this — how can he not be ashamed before the Omnipresent all his days! For he has transgressed this so many times. Who is there who is clean of this, and of much worse than this? Every man could unequivocally be declared thoroughly evil before the Omnipresent because he has transgressed this repeatedly. And it goes, without saying, that if one stretches his hand below in order to scratch himself and this scratching results in a stimulation and this stimulation results in the sin of causing an issue in vain. And it goes, without saying, that this is true if he puts his hand there just because he wants to, without any reason. And it goes, without saying, that if he deliberately causes himself an arousal, that he deserves banishment — and according to another opinion, he is [automatically] in a state of banishment. And it goes, without saying, that if he deliberately causes an issue in order to fulfill his desire, that he is hated and distanced before the Omnipresent, Blessed is He, and he will not merit to see the

אמרו רבותינו זכרונם לברכה במסכת נדה אמר עולא ישב לו קוץ בכרסו והוא המקום למטה אצל הערוה וצריך למשמש שם כדי להוציאו תבקע כריסו ולא יעשה רשע לפני המקום. אוי לאזנים שככה שומעות ולעינים שכן רואות עד היכן מגיע קדושת ישראל לבין אביהם שבשמים והרואה והשומע זה איך לא יהיה נזוף כל ימיו לפני המקום כי כמה וכמה פעמים עבר על זה ומי הוא אשר נקה מזה יותר ויותר מזה. ויוכל כל אדם להקרא רשע מרושע לפני המקום בפה מלא כיון שעבר על זה כמה פעמים ואין צריך לומר אם הושיט ידו למטה לחבך עצמו ומן החבך בא לידי חמום ומן החמום גרם החטא להוציא שכבת זרע לבטלה. ואין צריך לומר אם הושיט ידו לרצונו בלי סבה גורמת. ואין צריך לומר אם הקשה עצמו לדעת שהוא חייב נדוי ולדעת אחרת הוא בנדוי. ואין צריך לומר אם הוציא בידו זרע בכונה למלאת תאוותו שהוא שנאווי ומרוחק לפני המקום ברוך הוא ואינו זוכה לראות פני שכינה ה' יצילנו:

face of the Divine Presence. May G-d save us [from these actions].

Practical Law:

הלכה

Rambam, Laws of Repentance, Chapter 4

הרמב"ם הלכות תשובה פרק ד

(1) Five things lock the paths of repentance in front of those who commit them. They are:

(1) One who separates himself from the community. When they repent, he is not together with them and therefore, does not acquire merit together with them in that which they do. (2) One who disputes the words of the Sages. For his dispute causes him to separate himself from them, so that he does not know how to repent. (3) One who mocks the commandments. Since he considers them insignificant, he does not pursue them or perform them. And if he does not do them, how will he acquire merit?

(4) One who scorns his teachers. For this

causes him to be pushed away and removed, like Gechazi. And when he is removed, he will find no teacher to instruct him in the way of truth. (5) One who hates rebuke. For he has not left himself a path to repentance. For rebuke, when one's sins are pointed out to him and he

is made to feel ashamed, causes a person to repent.

חַמְשָׁה דְּבָרִים נֹעֲלִין דְּרַכֵּי הַתְּשׁוּבָה בְּפָנָי עוֹשֵׂיהֶן וְאֵלוֹ הֵן א הַפּוֹרֵשׁ מִן הַצְּבוּר לְפִי שְׂבוּמָן שֶׁיַּעֲשׂוּ תְּשׁוּבָה לֹא יִהְיֶה עִמָּהֶם וְאֵינוֹ זוֹכֵה עִמָּהֶם בְּזָכוֹת שְׁעוֹשִׂין: ב הַחוֹלֵק עַל דְּבָרֵי חֻמּוֹת לְפִי שֶׁמִּחְלָקְתוֹ גּוֹרֶמֶת לוֹ לְפָרוֹשׁ מֵהֶן וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ דְּרַכֵּי הַתְּשׁוּבָה: ג הַמְּלַעִיג עַל הַמִּצְוֹת שֶׁפִּיּוֹן שֶׁנִּתְּבַזוּ בְּעֵינָיו אֵינוֹ רוֹדֵף אַחֲרֵיהֶן וְלֹא עוֹשֵׂן וְאִם לֹא יַעֲשֶׂם בְּמַה יִּזְכֶּה: ד הַמְּבַזֵּה רְבוּתוֹ שֶׁדָּבַר זֶה גּוֹרֵם לְדוּחְפוֹ וְלִטְוֵרָתוֹ כְּגַחְזִי וּבְזָמַן שֶׁנִּטְרָד לֹא יִמְצֵא מְלַמֵּד וּמוֹרֶה לוֹ דֶּרֶךְ הָאֱמֶת: ה הַשּׁוֹנֵא אֶת הַתּוֹכָחוֹת שֶׁהֵי אֵינוֹ הִנִּיחַ לוֹ דֶּרֶךְ תְּשׁוּבָה שֶׁהִתּוֹכַחָה גּוֹרֶמֶת שְׂבוּמָן שֶׁמוֹדִיעִין לוֹ לְאֲדָרָם חֲטָאֵיו וּמְכַלִּימִין אוֹתוֹ חוֹזֵר בְּתְּשׁוּבָה:

VA'EIRA FOR WEDNESDAY**וארא ליום רביעי**

TORAH

תורה

יכין בקריאת ששה פסוקים אלו שהם כנגד ו דמילוי וו דשם ב"ן לקנות בו הארת נפש משבת הבאה

יז בְּנֵי גֵרְשׁוֹן לְבָנֵי וְשִׁמִּי
יח וּבְנֵי קֵהַת לְזֶרְעֵיהֶן:
עֲמֵרָם וַיִּצְהָר וַחֲבֵרוֹן וְעִזִּיאֵל
וּשְׁנֵי חַיֵּי קֵהַת מֵאָה וּתְלָתִין
וּתְלַת שָׁנִין:

יז בְּנֵי גֵרְשׁוֹן לְבָנֵי וְשִׁמִּי לְמִשְׁפַּחַתָּם:
יח וּבְנֵי קֵהַת עֲמֵרָם וַיִּצְהָר וַחֲבֵרוֹן וְעִזִּיאֵל
וּשְׁנֵי חַיֵּי קֵהַת שְׁלֹשׁ וּשְׁלֹשִׁים וּמֵאָה שָׁנָה:

(17) The sons of Gershon: The Livni and Shimi families. (18) The sons of Kehat: Amram, Yitzhar, Chevron, and Uziel. The years of Kehat's life were one hundred and thirty-three years.

RASHI

רש"י

(18) The years of Kehat's life were ....

The years of Amram's life were — [Of all the others mentioned here, only the ages

of Kehat and Amram are recorded so that] from this calculation we can learn [facts] relating to the period of dwelling of the Children of Israel for four hundred years, which is stated in

(יח) וּשְׁנֵי חַיֵּי קֵהַת. וּשְׁנֵי חַיֵּי עֲמֵרָם וְגו'. מִחֻשְׁבוֹן זֶה אָנוּ לְמַדִּים עַל מוֹשֵׁב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַרְבַּע מֵאוֹת